

**Предлог С Т А Т У Т
НА КАПИТАЛ БАНКА АД СКОПЈЕ
(30.06.2017)**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој Статут, во согласност со Законот за банките и другите законски прописи, се уредуваат:

- Општите одредби
- Името и седиштето
- Предметот на работењето - дејност на Банката
- Почетниот капитал, акциите, сопствените средства и резервите
- Супервизорските стандарди
- Органите на Банката
- Ревизија, Сметководство и други регулаторни одредби
- Банкарската и деловната тајна
- Постапката за донесување и изменување на Статутот и другите општи акти
- Финансиските резултати и распоредувањето на добивката
- Согласностите и известувањата
- Преодните и завршните одредби

како и други прашања од значење за работењето на **КАПИТАЛ БАНКА АД СКОПЈЕ** (во натамошниот текст: Банка).

Член 2

Определени прашања од значење за работењето на Банката што не се уредени, односно се делумно уредени со овој Статут, можат да се уредат, односно доуредат, во согласност со позитивните законски прописи и со други акти на Банката.

Член 3

Банката е правно лице, кое со дозвола на Гувернерот на Народната Банка на Република Македонија е основано согласно со одредбите од Законот за банките, чија основна дејност е прибирање на депозити и други повратни извори на средства од јавноста и одобрување на кредити во свое име и за своја сметка.

II. ИМЕ И СЕДИШТЕ НА БАНКАТА

Член 4

Банката работи и учествува во правниот промет под името:

КАПИТАЛ БАНКА АД СКОПЈЕ.

На англиски :

CAPITAL BANK AD Skopje

Член 5

Банката е основана како Акционерско друштво со седиште во Република Македонија.

Член 6

Седиштето на Банката е во Скопје, на ул. „Никола Кљусев,, бр.1.

Член 7

Името и седиштето на Банката можат да се менуваат во постапка утврдена со закон и овој Статут.

За изменување на името и седиштето, Банката е должна да прибави претходна согласност од Гувернерот на Народната банка на Република Македонија (во понатамошен текст НБРМ).

Член 8

Банката може да има заштитена трговска марка.

Член 9

Банката е должна да поднесе барање и да добие претходна согласност од Гувернерот на НБРМ за основање на подружница, филијала или претставништво на Банката во странство.

III. ПРЕДМЕТ НА РАБОТЕЊЕ - ДЕЈНОСТ НА БАНКАТА

Член 10

Банката може да работи во свое име и за своја сметка, во свое име и за сметка на други лица и од име и за сметка на други лица.

Член 11

Во согласност со Законот за банките, Банката може да ги врши следниве активности:

- 1) прибирање на депозити и други повратни извори на средства,
- 2) кредитирање во земјата, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции,
- 3) кредитирање во странство, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции,
- 4) издавање и администрирање на платежни средства (парични картички, чекови, патнички чекови, меници),
- 5) издавање на електронски пари, доколку е уредено со посебен закон,
- 6) финансиски лизинг,
- 7) менувачки работи,
- 8) платен промет во земјата и странство, вклучувајќи купопродажба на девизи,
- 9) брз трансфер на пари,
- 10) издавање на платежни гаранции, авали и други форми на обезбедување
- 11) изнајмување сефови, остава и депо,
- 12) тргување со инструменти на пазарот на пари,
- 13) тргување со девизни средства, што вклучува и тргување со благородни метали,
- 14) тргување со хартии од вредност,
- 15) тргување со финансиски деривати,

- 16) управување со средства и портфолио на хартии од вредност за клиенти и/или инвестициско советување на клиенти,
- 17) давање на услуги на чување на имот на инвестициски и пензиски фондови,
- 18) купопродажба, гарантирање или пласман на емисија на хартии од вредност,
- 18-а) чување на хартии од вредност за клиенти,
- 18-б) советување на правни лица во врска со структурата на капиталот, деловната стратегија или други поврзани прашања или давање услуги поврзани со спојувањето или припојувањето на правни лица,
- 19) продажба на полиси за осигурување,
- 20) посредување во склучување на договори за кредити и заеми,
- 21) обработка и анализа на информации за кредитна способност на правни лица,
- 22) економско - финансиски консалтинг и
- 23) други финансиски активности утврдени со закон што може да ги врши Банка.

За вршење на финансиските активности од став 1 точка 3, 13, 14, 15, 16, 17 и 18 од овој член, Банката е должна да ги одржува сопствените средства во износ кој не може да биде помал од 560.000.000,00 денари.

За вршење на финансиските активности од став 1 точка 5, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 18 и 23 од овој член, Банката е должна да поднесе барање и да добие претходна согласност од Гувернерот на НБРМ.

Член 12

Банката не може директно да извршува работи од областа на индустријата, трговијата или други нефинансиски активности.

Член 13

Финансиските активности од член 11 од овој Статут и нивната промена се запишуваат во трговскиот регистар.

Банката не може да започне да ги врши финансиските активности ако не се запишани во трговскиот регистар.

IV. ПОЧЕТЕН КАПИТАЛ, АКЦИИ, СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА И РЕЗЕРВИ

Почетен капитал

Член 14

Почетниот капитал на Банката изнесува 14.371.000,00 Евра и истиот е поделен на 28.742 обични акции со номинална вредност од 500 Евра по акција, која состојба е евидентирана во Акционерската книга која ја води Централниот депозитар и која е уплатена во целост.

Член 15

Со одлука на Собранието на Банката може да одлучи да се зголеми или намали почетниот капитал на Банката.

Почетниот капитал и сите натамошни зголемувања на почетниот капитал не може да се намалуваат преку враќање на уплатените влогови на акционерите.

ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ПОЧЕТНИОТ КАПИТАЛ

Член 16

Банката може да го зголеми почетниот капитал со:

- со влогови,
- со условно зголемување на почетниот капитал,
- со одобрен капитал,
- од средства на Банката.

Член 17

Одлуката за зголемување на почетниот капитал се донесува со мнозинство гласови кое не може да изнесува под $3/4$ од вкупниот број на акции со право на глас.

Одлуката за зголемување на почетниот капитал содржи податоци за износот, начинот и датумот на зголемувањето на почетниот капитал, бројот, родот и класите на акциите, паричните и непаричните влогови врз основа на коишто се преземаат новоиздадените акции и други податоци определени со закон, според соодветниот начин за зголемување на почетниот капитал.

Ако постојат повеќе родови акции, Одлуката за зголемување на почетниот капитал е полноважна ако се согласат за тоа акционерите од секој род акции. Одлуката за согласност акционерите од секој род акции ја донесуваат со мнозинство гласови кое не може да изнесува под $3/4$ од акциите со право на глас.

Член 18

Банката е должна да ја извести НБРМ за зголемување на почетниот капитал на Банката, односно за нова емисија на акции.

Член 19 – се брише

НАМАЛУВАЊЕ НА ПОЧЕТНИОТ КАПИТАЛ

Член 20

Банката може да ја намали почетниот капитал со:

- намалување на номиналниот износ на еден или на повеќе родови и на класи на акции,
- спојување на еден или на повеќе родови акции, со тоа што најмалиот номинален износ на споената акција не може да биде помал од 1 евро,
- повлекување на сопствени и на други акции, ако со повлекувањето се врши намалување на почетниот капитал.

Член 21

Почетниот капитал не може да се намали повеќе од најмалиот номинален износ определен за почетниот капитал со Законот за банките.

Член 22

Со одлуката за намалување на почетниот капитал се определуваат износот, целта како и начинот за спроведување на намалувањето на почетниот капитал.

Член 23

Одлуката за намалување на почетниот капитал се донесува со мнозинство гласови кое не може да изнесува под 3/4 од вкупниот број на акциите со право на глас.

Акции

Член 24

Банката издава акции.

Акциите се издаваат, се пренесуваат и се водат во форма на електронски запис во Централниот депозитар за хартии од вредност во согласност со закон.

Член 25

Според правата, акциите можат да бидат обични и приоритетни.

Член 26

Обичните акции се акции кои на нивните сопственици им даваат:

- 1) право на еден глас за една акција во Собранието на Банката,
- 2) право на исплата на дел од добивката (дивиденда) утврдена за распределба,
- 3) право на исплати на дел од остатокот од ликвидационата, односно стечајната маса на Банката,
- 4) право на информирање за состојбата на Банката.

Член 27

Приоритетните акции, даваат и други повластени права определени со закон:

- право на дивиденда во однапред утврден паричен износ или во процент от номиналниот износ на акцијата.
- право на првенство при исплата на дивиденда
- право на исплата от остатокот од ликвидациона односно стечајна маса и други права определени во одлуката за издавање акции, во согласност со закон

Член 28

Акционер на Банката може да стане домашно и странско правно и физичко лице.

Акционер со квалификувано учество во Банката не може да биде лице или правно лице контролирано од лице:

1. кое е осудено со казна затвор за кривично дело од областа на банкарството и финансиите,
2. на кое му е изречена прекршочна санкција, односно казна забрана за вршење професија, дејност или должност,

3. против кое е поведена стечајна постапка,
4. кое не поседува репутација со што може да биде загрошено сигурното и стабилното работење на Банката,
5. кое не ги почитува одредбите на Законот за банките и прописите донесени врз основа на тој закон и/или не ги спроведувало или не ги спроведува и/или постапувало или постапува спротивно на мерките изречени од Гувернерот, со што биле или се загрозени сигурноста на Банката и нејзините доверители.

Член 29

Секој акционер на Банката учествува во поделбата на добивката и на остатокот од ликвидационата, односно стечајната маса, сразмерно на бројот на акциите што ги поседува.

Правото од претходниот став, може да се искористи само од акционери, кои се запишани во Акционерската книга на датумот на донесувањето на соодветната одлука.

Член 30

Вкупниот номинален износ на приоритетните акции без право на глас не може да биде поголем од 10% од вкупниот номинален износ на вкупните акции на Банката.

Член 31

Секое лице кое има намера, директно или индиректно, постепено или одеднаш, да стекне акции чиј вкупен кумулативен номинален износ изнесува или надминува 5%, 10%, 20%, 33%, 50% и 75% од вкупниот број на акции, односно од вкупниот број на издадени акции со право на глас во Банката, без оглед на тоа дали акциите ги стекнува само или заедно со други поврзани лица, директно или индиректно, е должно да поднесе барање до НБРМ за добивање претходна согласност.

Член 32

Акционер со квалификувано учество во Банка кој има намера да го намали учеството, директно или индиректно, на начин што тоа учество во вкупниот број на акции или вкупниот број на издадени акции со право на глас во Банка ќе се намали под 5%, 10%, 20%, 33%, 50% и 75%, е должно најмалку еден месец пред да се реализира намалувањето да ја извести НБРМ.

Акционер кој има намера да ги продаде своите акции, се обврзува за својата намера да го извести Надзорниот одбор на Банката, во рок од 7 дена пред да се понудат акциите за продажба.

Член 33

Издавањето, тргувањето и регистрирањето на акциите, како и другите прашања во врска со работењето со акциите, се врши во согласност со Законот за хартии од вредност, Законот за банките и Законот за трговските друштва.

Сопствени средства и резерви

Член 34

За заштита на обврските кон своите доверители, Банката е должна во секое време да располага со сопствени средства.

Сопствени средства е збир на основниот капитал и дополнителниот капитал на Банката.

Сопствените средства се пресметуват и утврдуват според методологија која ја пропишува НБРМ.

Член 35

Средствата на резервите на Банката се сопствени средства на Банката кои служат за покривање на загубите што произлегуваат од ризиците со кои се соочува Банката во своето работење.

Средствата на резервите на Банката се формираат од делот на добивката и ревалоризационите резерви, врз основа на одлука на Собранието на Банката.

Член 35 - а

Посебна резерва на Банката се формира и од отпишани обврски кои произлегуваат од субординиран заем и други обврски кон акционери, во кој случај, резервата може да се користи исклучиво за покривање на определени загуби, вклучително и акумулирани загуби.

V. СУПЕРВИЗОРСКИ СТАНДАРДИ

Адекватност на капиталот

Член 36

Банката е должна да располага со адекватно ниво на сопствени средства во зависност од видот и обемот на финансиските активности и висината на ризиците кои произлегуваат од извршувањето на тие активности (адекватност на капиталот).

Банката е должна да одржува стапка на адекватност на капиталот во висина пропишана од Гувернерот на НБРМ.

Член 37

За обезбедување од потенцијалните или настанатите загуби кои произлегуваат од конкретни ризични активни билансни и вонбилансни позиции, Банката е должна да изврши исправка на вредноста, односно да издвои посебна резерва. Исправката на вредноста и износот на посебната резерва се утврдуваат на начин и висина според методологија што ја пропишува Советот на НБРМ.

Солвентност

Член 38

Банката е должна да работи на начин кој ќе овозможи постојано да биде способна да ги исполни сите обврски (солвентност).

Заштитни слоеви на капиталот

Член 38 - а

Банката е должна да ги одржува следниве заштитни слоеви на капиталот, во износ пропишан со Законот за банките:

- 1) заштитен слој за зачувување на капиталот;
- 2) противцикличен заштитен слој на капиталот;
- 3) заштитен слој на капиталот за системски значајни банки и
- 4) системски заштитен слој на капиталот.

Управување со ризици

Член 39

Банката е должна континуирано да управува со ризиците соодветно на природата, видот и обемот на финансиските активности што ги врши, а изложеноста на одделни видови ризици да ја одржува во рамки на лимитите пропишани со законот и супервизорската регулатива на НБРМ.

Член 40

Банката е должна да пропише општи акти и интерни процедури со кои ќе бидат опфатени сите материјални ризици на кои е изложена Банката, а особено:

- ликвидносен ризик,
- кредитен ризик, вклучувајќи и ризик на земјата и ризик на друга договорна страна,
- ризик на каматни стапки од портфолио на банкарски активности, валутен ризик и пазарен ризик,
- ризик на концентрација на изложеност на Банката,
- оперативен ризик, вклучувајќи го ризикот од неадекватност на информативните системи.

Изложеност на Банката

Член 41

Изложеноста на банка кон лице ги опфаќа вкупните билансни и вонбилансни побарувања на банката од тоа лице, вклучувајќи ги и вложувањата во хартии од вредност издадени од тоа лице, без оглед на целите за кои се стекнати хартиите од вредност.

Вложувања на Банката

Член 42

Банката не смее да вложува и да се стекне со земјиште, згради и опрема кои не ги користи за извршување на финансиските активности, освен оние стекнати врз основа на ненаплатени побарувања.

Имотот на Банката во земјиште, згради, опрема и капитални делови во нефинансиски институции не смее да надмине износ предвиден со позитивните законски прописи .

Агрегатниот, односно вкупниот износ на капиталните делови во нефинансиски институции не смее да надмине износ предвиден со позитивните законски прописи .

Поединечен капитален дел на Банката во нефинансиска институција не смее да надмине износ предвиден со позитивните законски прописи .

Банката не смее да остварува контрола во нефинансиска институција, освен во друштво за помошни банкарски услуги.

Во период од три години од стекнувањето, во лимитите од ставовите (2), (3), (4) и (5) на овој член не се вклучува имотот во земјиште, згради и опрема стекнат врз основа на ненаплатени побарувања, а кои банката не ги користи за извршување на финансиски активности и капитални делови стекнати врз основа на ненаплатени побарувања.

Член 43 – се брише

Ликвидност на Банката

Член 44

Банката е должна да ја одржува ликвидноста, односно да управува со активата и пасивата на начин што ќе и овозможи намиравање на пристигнатите обврски во секој момент.

Отворена девизна позиција

Член 45

Банката е должна да одржува отворена девизна позиција во согласност со законските прописи.

Осигурување на депозити

Член 46

Банката е должна да ги осигурува денарските и девизните депозити и тековните сметки на физички лица, депозитите врзани за паричните картички издадени од Банката и девизните приливи на физички лица, во Фондот за осигурување на депозити, како што е предвидено со законот.

VI. ОРГАНИ НА БАНКАТА

Член 47

Органи на Банката се: Собрание, Надзорен одбор, Одбор за управување со ризици, Одбор за ревизија, Управен одбор, Кредитен одбор и Одбор за управување со ликвидносен ризик.

СОБРАНИЕ НА АКЦИОНЕРИ

Член 48

Собранието на Банката го сочинуваат сите акционери.

Член 49

Акционерите своите права во банката ги остваруваат на Собранието. На секој акционер запишан во Акционерската книга, од денот на уписот, му припаѓа правото на учество во работата на Собранието и право на глас.

Член 50

Членовите на Управниот одбор и на Надзорниот одбор учествуваат во работата на Собранието без право на глас, освен ако не се акционери.

Член 51

Собранието не може да одлучува за прашања од областа на управувањето, односно од областа на водењето на работењето на Банката што е надлежност на Управниот одбор, согласно со Законот за банките.

Работи што ги врши собранието

Член 52

Собранието на Банката ги врши следниве работи:

- 1) го усвојува статутот и измените и дополнувањата на Статутот на Банката;
- 2) ги разгледува и усвојува годишниот извештај за работење на Банката заедно со писменото мислење по истиот изготвено од страна на Надзорниот одбор;
- 3) го разгледува и усвојува извештајот на друштвото за ревизија и писменото мислење по

истиот изготвено од страна на Надзорниот одбор;
4) ја усвојува годишната сметка и финансиските извештаи на Банката;
5) одлучува за употреба и распоредување на остварената добивка, или за покривање на загубите;
6) одлучува за нова емисија на акции на Банката;
7) одлучува за издавање на хартии од вредност од Банката
8) одлучува за статусни промени и за престанок на работење на Банката;
9) ги именува и разрешува членовите на Надзорниот одбор;
10) избира друштво за ревизија и одлучува по предлогот за раскинување на договорот со друштвото за ревизија и;
11) одлучува и за други прашања од значење за работењето на Банката предвидени со овој Статут и други законски прописи .

Член 53

Собранието на Банката не може да именува член на Надзорен одбор на банка без претходна согласност од Гувернерот на НБРМ.

Свикување на собрание

Член 54

Собранието на Банката работи на седници, кои се одржуваат по потреба, а најмалку еднаш годишно.

Собранието на Банката се одржува само во седиштето на Банката.

Член 55

Годишното Собрание го свикува Управниот одбор или Надзорниот одбор најдоцна 3 месеци по составувањето на годишната сметка, на финансиските извештаи и на годишниот извештај за работењето на Банката во претходната деловна година, а не подоцна од 6 месеци од завршувањето на календарската година за претходната година.

По исклучок, согласно одредбите од Законот за банките, годишното Собрание на Банката за претходната година може да се одржи пред истекот на 9 месеци од календарската година.

Банката е должна во рок од 15 дена од денот на одржување на Собранието, до НБРМ да го достави Записникот од одржаното Собрание, заедно со материјалите и донесените одлуки.

Член 56

Кога е во интерес на Банката и на акционерите, во времето меѓу две годишни Собранија, може да се свика вонредно Собрание.

Собранието може да го свика Управниот одбор, Надзорниот одбор како и акционерите.

Управниот одбор и Надзорниот одбор, можат, со мнозинство гласови од своите членови, кога тоа е предвидено со закон, по своја иницијатива или по барање на акционер, да донесат Одлука за свикување Собрание.

Барање за свикување Собрание можат да поднесат акционери кои имаат најмалку една десеттина од сите акции со право на глас.

Член 57

Барањето на акционерите се доставува до Управниот одбор во седиштето на Банката. Барањето може да биде содржано во еден документ или во два или повеќе документа потпишани од акционерите кои имаат најмалку една десеттина од вкупниот број на акциите со право на глас.

Управниот одбор, во рок од 8 дена од денот на приемот на барањето на акционерите за свикување Собрание, донесува Одлука за прифаќање или за одбивање на барањето. Во Одлуката за одбивање на барањето мора да се наведат причините поради коишто е така одлучено.

Ако по барањето на акционери, кои имаат мнозинство од сите акции со право на глас, Управниот одбор, односно Надзорниот одбор, не свика Собрание во рок од 24 часа од денот на поднесувањето на барањето, акционерите можат да поднесат Предлог за свикување Собрание до судот.

Јавен повик за свикување Собрание

Член 58

Собранието се свикува со објавување јавен повик.

Јавниот повик за оджување на седница на Собранието се објавува на половина страница во најмалку еден дневен весник што излегува на целата територија на Република Македонија.

Јавниот повик за свикување на Собрание содржи податоци согласно Законот за трговски друштва.

Член 59

Рокот којшто тече од денот на објавувањето на јавниот повик, до денот на одржувањето на Собранието не може да биде пократок од 30 дена до денот на одржувањето на Собранието.

Член 60

Начинот на известување, доставување и прием на материјали и на други информации се врши врз основа на закон и на овој Статут.

Дневен ред и вклучување нови точки на дневниот ред

Член 61

Собранието може да одлучува само за прашања коишто се уредно ставени на Дневен ред. Собранието може да расправа, без право на одлучување и за прашања коишто не се уредно ставени на Дневен ред.

Член 62

Секој акционер има право во кое било време да поднесува иницијатива за вклучување точки во Дневниот ред на Собрание коешто ќе биде свикано.

Акционери кои поединечно или заедно поседуваат најмалку 5% од вкупниот број на акциите со право на глас можат да предложат по писмен пат дополнување на Дневниот ред со барање за вклучување нови точки ако истовремено приложат и образложение за предложената точка за дополнување на дневниот ред или ако предложат одлука по предложената точка, согласно одредбите на Законот за трговски друштва.

Акционери кои поединечно или заедно поседуваат 5% од вкупниот број на акциите со право на глас имаат право по писмен пат да предложат за усвојување одлуки по секоја од точките кои се вклучени или ќе бидат вклучени во Дневниот ред на седницата на Собранието на Банката.

Барањето за вклучување на една или повеќе точки во Дневниот ред на Собранието коешто е свикано и/или предлагањето на Одлуки за усвојување се испраќа до Управниот орган на Банката, односно до свикувачот на Собранието назначен од судот, во рок од 8 дена од денот кога е објавен јавниот повик за одржување на седницата на Собранието.

Уредно доставеното барање за вклучување на една или повеќе точки во Дневниот ред на свикано Собрание, органот на Банката што го свикал Собранието го испраќа до сите акционери, односно го објавува на ист начин како што го објавил Јавниот повик за учество на свиканото Собрание, најдоцна 8 дена пред денот на неговото одржување.

Банката им го става на располагање на акционерите ревидираниот Дневен ред на истиот начин како и претходниот Дневен ред, пред датумот на одржување на Собранието. Ревидираниот Дневен ред е уредно ставен на располагање ако акционерите можат навремено да овластат полномошници.

Барањето спротивно на закон за вклучување на нови точки на дневен ред не се зема во разгледување.

Пријавување и евиденција за присуство на Собрание

Член 63

Секој акционер кој има намера да учествува на свикано Собрание е должен да го пријави своето учество на Собранието (**пријава за учество на собранието**) најдоцна пред почетокот на седницата на закажаното Собрание.

Списокот на пријавените акционери го подготвува Управниот одбор, односно лицето овластено за свикување на Собранието со овој Статут.

Пријавувањето на акционер кое се врши преку неговиот законски застапник, се утврдува во согласност со домашното законодавство од каде потекнува акционерот.

Член 64

Пред почетокот на одржувањето на Собранието, Управниот одбор, односно лицето овластено за свикување на Собранието го споредува списокот на пријавените акционери според состојбата во Акционерската книга добиена од Централниот депозитар за хартии од вредност 48 часа пред одржувањето на седницата на Собранието.

Акционерската книга од претходниот став ја обезбедува Управниот одбор или Претседателот на Надзорниот одбор.

Пред почетокот на одржувањето на Собранието, списокот го потпишува секој присутен акционер, односно полномошник на акционер со што го верификува своето присуство на Собранието (**верификуван учесник на Собранието**).

Потпишаниот список, со свој потпис, го заверуваат Претседавачот со Собранието и Записничарот.

По заверката на списокот Претседавачот со Собранието го констатира кворумот за работа.

Право на поставување прашања

Член 64 - а

Секој акционер има право да поставува прашања по секоја од точките од Дневниот ред на седницата на Собранието, а Банката е должна да одговори на поставените прашања.

Обврската на Банката да одговори на поставените прашања е претходно условена со потврдување на личниот идентитет на акционерите кои поставиле прашања, одржувањето на ред во заседавањето и работењето на Собранието или преземање активности за зачувување на доверливоста во работењето и деловните интереси на Банката

Банката може да даде еден збирен одговор на прашања со иста содржина.

Учество на Собрание преку полномошник

Член 65

Акционер може да овласти со полномошно друго физичко или правно лице како свој Полномошник на седница на Собранието (во натамошниот текст: Полномошник), коешто ќе учествува и ќе гласа на седницата на Собранието во негово име.

Акционерот мора да ја информира Банката по писмен пат за назначувањето на свој Полномошник на седница на Собрание на друштвото

Овластувањето на Полномошникот од ставот (1) на овој член се дава со потпишување на писмено Полномошно заверено кај Нотар.

Полномошно може да се даде само за една седница на Собранието на Банката.

Член 66

Банката не смее да ги ограничува лицата да бидат полномошници на Собрание, освен кога кај нив постои состојба на конфликт на интерес.

Состојба на конфликт на интерес постои кога има ризик лицето да има интерес поинаков од интересот на акционерот од кого добило овластување да биде негов Полномошник, а согласно одредбите на Законот за трговски друштва.

Кворум за работа на Собранието

Член 67

Собранието може да донесува одлуки само ако на седницата присуствуваат акционери кои поседуваат најмалку 3/4 од вкупниот број на акциите со право на глас.

Член 68

Ако на Собранието не се обезбеди кворумот од член 67 од овој Статут, Собранието не може да почне со работа.

За време што не е подолго од 15 дена од денот за којшто е закажано одржувањето на Собранието коешто немало кворум за работа се закажува нов термин за одржување на Собранието (**презакажано собрание**) коешто и се одржува во овој рок.

Управниот одбор после одобрување на Надзорниот одбор, определува нов датум за презакажаната седница.

Новиот термин за одржување на презакажаното Собрание се објавува на начинот на којшто е објавено свикувањето на Собранието коешто немало кворум за работа.

Член 69

Учеството на презакажаното Собрание повторно не се пријавува.

Пред да се започне со работа на презакажаното Собрание се пристапува кон потпишување на списокот, со што секој присутен го верификува своето присуство на презакажаното Собрание.

Потпишаниот список со свој потпис го заверува Претседавачот со Собранието и Записничарот.

По заверката на списокот, Претседавачот со Собранието го констатира присуството на пријавените акционери, односно на нивните полномошници, односно кворумот за работа на Собранието.

Утврдување на кворумот на презакажаната седница на Собранието се спроведува во согласност со одредбите на член 64 на овој Статут.

Член 70

На презакажаното Собрание може да се одлучува само по прашањата утврдени во дневниот ред за првото свикување на Собранието без оглед на бројот на присутните акционери и бројот на акциите што ги имаат. На презакажаното Собрание не може да се одлучува за прашањата за коишто, според закон, се одлучува со поголемо мнозинство од мнозинството од кворумот од член 67.

Мнозинство со кое се одлучува на Собранието

Член 71

Одлуките на Собранието на акционерите се усвојуваат со мнозинство гласови од 3/4 од вкупниот број акции со право на глас.

Водење Собрание

Член 72

Со седницата на Собранието претседава Претседавач (во натамошниот текст: Претседавач со Собрание).

Претседавачот со Собранието и Записничарот ги предлагаат акционерот и група акционери кои имаат мнозинство на акции кои имаат право на глас.

Претседавачот со Собранието ја врши својата функција до изборот на нов Претседавач.

Претседавачот со Собранието го определува редоследот на работата и го одржува редот на седницата на Собранието, а може да утврди и правила за водење на седницата на Собранието.

Член 73

За работата на Собранието се води Записник којшто содржи податоци за:

- 1) името и седиштето на Банката;
- 2) датумот, времето и местото на одржувањето на Собранието;
- 3) името на Претседавачот со Собранието, односно името на Записничарот и имињата на членовите на комисијата за гласање, ако се избираат;
- 4) дневниот ред на Собранието;
- 5) бројот на присутните акционери, односно полномошниците на акционери и кворумот за работа;
- 6) расправата водена на Собранието;
- 7) значајните настани на Собранието како и поднесените предлози;
- 8) одлуките, бројот на гласови “за” и “против” и бројот на воздржаните гласови
- 9) оградувањата, односно противењата на акционер, член на Управниот одбор, односно на Надзорниот одбор против некоја одлука ако е изјавено оградување, односно противење.

Записникот од Собранието се подготвува најдоцна во рок од 8 дена од денот на одржувањето на седницата, а се потпишува од Претседавачот на Собранието и Записничарот

Кога записникот го води Нотар, истиот се подготвува најдоцна 3 дена од денот на одржувањето на седницата и него го потпишува Нотарот и Претседавачот на Собранието.

Член 74

Одлуките донесени на Собранието на акционерите влегуваат во сила веднаш со денот на донесувањето, освен кога во зависност од природата на одлуката што се донесува на Собранието со истата не се утврди друг датум на влегување во сила на таа одлука.

Член 75

За својата работа Собранието ќе изготви Правилник, кој се усвојува на неговата седница.

НАДЗОРЕН ОДБОР

Член 76

Надзорниот одбор на Банката го сочинуваат 5 члена, како што следи:

1. Член – претставник на акционер
2. Член – претставник на акционер
3. Член – претставник на акционер

4. Член – независен член
5. Член – независен член

Мандатот на членовите на Надзорниот одбор трае 4 години.

Најмалку една четвртина од членовите на Надзорниот одбор мора да бидат независни членови.

Исто лице не може да биде независен член на Надзорниот одбор во Банката подолго од три последователни мандата.

Член 77

Актите на Надзорниот одбор се донесуваат со мнозинство од најмалку три члена на Надзорниот одбор.

За одржување на седниците на Надзорниот одбор потребен е кворум од најмалку три члена.

Надзорниот одбор се состанува најмалку еднаш месечно.

Член 78

За член на Надзорниот одбор на Банката можат да бидат избрани само физички лица кои се деловно способни и ги исполнуваат критериумите согласно Законот за банките и позитивните одлуки на НБРМ.

Членовите на Надзорниот одбор имаат право на исплата на надомест за нивното учество и работа на седниците на Надзорниот одбор, врз основа на Одлука од Собранието на акционери на Банката.

Членовите на Надзорниот одбор на кои им се доделени дополнителни должности, можат дополнително да бидат исплатени за нивната работа, врз основа на Одлука од Собранието на акционери на Банката.

Член 79

Надзорниот одбор врши надзор на работењето на Управниот одбор, ги одобрува политиките за вршење на финансиски активности и го надгледува нивното спроведување.

Надзорниот одбор е одговорен да обезбеди добро работење и управување и стабилност на Банката, како и навремено и точно финансиско известување на НБРМ.

Надзорниот одбор има право во секое време да побара да му биде изготвена и доставена било каква информација за работењето на Банката.

Член 80

Членовите на Надзорниот одбор од своите редови избираат Претседател и Заменик Претседател на Надзорниот одбор.

Членовите на Надзорниот одбор избираат и Секретар кој не е член на Надзорниот одбор.

Член 81

Надзорниот одбор на Банката ги врши следниве работи:

- 1) ја усвојува деловната политика и развојниот план на банката;
- 2) именува и разрешува членови на управниот одбор на банката;
- 3) именува и разрешува членови на одборот за управување со ризици;
- 4) именува и разрешува членови на одборот за ревизија;
- 5) го усвојува финансискиот план на банката;
- 6) организира служба за внатрешна ревизија;
- 7) го одобрува годишниот план на службата за внатрешна ревизија;
- 8) ја усвојува политиката за сигурност на информативниот систем;
- 9) ги усвојува политиките за управување со ризици на банката;
- 10) усвојува политика за избегнување судир на интересите со која се идентификуваат можните судири на интереси и мерките и активностите за нивно спречување;
- 11) усвојува политика за наградување, во согласност со деловната политика, развојниот план, финансискиот план и политиката за избегнување судир на интересите на банката;
- 12) донесува и спроведува политика за начинот на избор, следење на работењето и на разрешување на членовите на надзорниот одбор, одборот за управување со ризици, одборот за ревизија и управниот одбор;
- 13) ги разгледува извештаите за работењето на управниот одбор на банката;
- 14) ги разгледува извештаите на одборот за управување со ризици;
- 15) ги разгледува извештаите на одборот за ревизија;
- 16) ги разгледува извештаите на службата за внатрешна ревизија;
- 17) ги разгледува извештаите на лицето/службата за контрола на усогласеноста на работењето на банката со прописите;
- 18) ја одобрува годишната сметка и финансиските извештаи на банката;
- 19) одобрува изложеност спрема лице од над 20% од сопствените средства на банката, со исклучок на изложеност врз основа на купување на хартии од вредност издадени од Народната банка и Република Македонија;
- 20) одобрува трансакции со поврзани лица со банката во износ од над 6.000.000 денари;
- 21) го одобрува стекнувањето на капитални делови и купувањето на хартии од вредност, поголеми од 5% од сопствените средства на банката, освен купување на хартии од вредност издадени од Народната банка и Република Македонија;
- 22) го одобрува предлогот на одборот за ревизија за назначување на друштво за ревизија, или предлогот за раскинување на договорот со друштвото за ревизија и е одговорен за обезбедување на соодветна ревизија;
- 23) ја усвојува политиката за вршење на внатрешна ревизија;
- 24) ги разгледува извештаите на супервизијата, други извештаи доставени од Народната банка, Управата за јавни приходи и други надлежни институции и предлага, односно презема мерки и активности за надминување на утврдените неусогласености и слабости во работењето на банката;

- 25) го одобрува годишниот извештај за работењето на банката и доставува писмено мислење по истиот до собранието на банката;
- 26) го разгледува извештајот на друштвото за ревизија и доставува писмено мислење по истиот до собранието на акционери;
- 27) го усвојува кодексот за корпоративно управување со кој се уредуваат правилата за управување и за надзор на банката
- 28) го усвојува етичкиот кодекс на банката и
- 29) врши други работи во согласност со овој Статут, Деловникот за работа на Надзорниот одбор, други општи акти на Банката и законските и подзаконските прописи

Надзорниот одбор во согласност со законските прописи и овој Статут може во секое време да ги разреши членовите на органите што ги именувал, при што соодветната одлука стапува во сила на денот на нејзиното донесување.

Член 82

Од одржаните седници на Надзорниот одбор се изготвува Записник, во рок од 3 дена од денот на одржување на седницата, кој го потпишуваат сите членови на Одборот присутни на седницата и Секретарот на Одборот за да се верифицира фактот на одржувањето на седницата.

Доколку има потреба од доставување на Записниците од одржаните седници на Надзорниот одбор, од истите се изготвува копија, која ја потпишуваат Претседателот и Секретарот на Надзорниот одбор,

Член 83

Седниците на Надзорниот одбор ги свикнува и со нив раководи Претседателот на Надзорниот одбор, а во негово отсуство Заменикот на Претседателот.

Претседателот на Надзорниот одбор е должен да свика седници на Надзорниот одбор, ако тоа го бараат тројца од членовите на Надзорниот одбор и секогаш во случај кога бројот на членови на Управниот одбор се намали под законскиот минимум (од два члена).

Во случај кога бројот на членови на Управниот одбор се намали под законскиот минимум, Надзорниот одбор во рок од 6 месеци мора да предложи член на Управен одбор до НБРМ, кој ги исполнува условите од Законот за банките, како и да ги превземе сите неопходни активности за добивање согласност од НРБМ за негово именување.

Член 84

Членовите на Надзорниот одбор можат да учествуваат и одлучуваат на седница, организирана со користење на конференциска телефонска врска или со користење на друга аудио и визуелна комуникациска опрема, така што лицата кои учествуваат на така

организираниот седница можат да се слушаат односно да се гледаат и разговараат еден со друг.

Учеството на ваквите состаноци се смета за присуство и лично учество на лицата вклучени на овој начин.

За седницата одржана на начин утврден во став 1 на овој член Претседателот на Надзорниот одбор составува Записник, во кој се запишува учеството на членовите на Надзорниот одбор, а Записникот го потпишуваат сите членови што учествувале на седницата.

Член 84-а

Надзорниот одбор, може вонредно да одлучува и кога членовите не се физички присутни, но преку потпишување на Записник од сите членови, доколку никој од нив не е против донесените одлуки.

Членовите на Надзорниот одбор, можат да одлучуваат и без одржување на седница преку давање писмена согласност на одлуките кои што се донесуваат.

Давањето на согласноста може да биде извршено со своерачен потпис или со потпис испратен по факс или по електронски пат на предлог – одлуката. Одлуките се сметаат за донесени ако сите членови на Надзорниот одбор дадат писмена согласност на предлог – одлуката која се донесува.

За сите Одлуки донесени со писмена согласност на членовите на Одборот, се изготвува Записник.

Член 85

Мандатот на членовите на Надзорниот одбор може да им престане и пред рокот за кој се избрани во следниве случаи:

- ако постои некоја од пречките за негово членување во Надзорниот одбор утврдени во законот и во овој Статут,
- ако поднесе оставка од членство во Надзорниот одбор на Банката,
- ако работи спротивно на законот, Статутот на Банката и добрите деловни обичаи,
- ако е отповикан од Собранието на Банката и
- во други случаи предвидени со закон.

Во рок не подолг од 60 дена, од предвремено престанување на функцијата на поединечен член/членови на Надзорниот одбор, се одржува вонредна седница на Собранието на Банката на која ќе се изврши избор за испразнетите места за остатокот на мандатот, односно полниот мандат, по претходно добиена согласност од Гувернерот на НБРМ.

По исклучок од став 2 од овој член, во случај кога Собранието го разрешува целиот состав на Надзорниот одбор пред истекот на мандатот, новите членови на Надзорниот одбор се именуваат за мандат определен во член 76 од овој Статут.

Член 85 –а

Надзорниот одбор на Банката, откако е известен од Управниот одбор, е должен веднаш да ја извести НБРМ за влошена ликвидност или солветност на Банката, постоење основ за укинување на дозволата за основање или за забрана за извршување на одредена финансиска активност, намалување на сопствените средства под пропишаното ниво, како и наодите на Управата за јавни приходи и други контролни органи, доколку наодите имаат значително влијание врз финансиската состојба на Банката.

Член 85 –б

Надзорниот одбор на Банката најмалку еднаш годишно врши оценка на својата работа од аспект на поединечните членови и колективно и за тоа го известува Собранието на Банката.

Член 86

Поблиските одредби за свикување на состаноците, начинот на работење и одлучување и други прашања за работењето на Надзорниот одбор, се уредуваат со Правилник за работа на Надзорниот одбор.

ОДБОР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Член 87

Одборот за управување со ризици се состои од 3 члена кои ги именува и разрешува Надзорниот одбор на Банката, како што следи:

1. Член – член на Управен одбор
2. Член – Раководител на Сектор за управување со ризици
3. Член – Раководител на Сектор за оперативни работи

Мандатот на членовите на Одборот за управување со ризици трае 2 години.

Членовите на Одборот за управување со ризици се избираат од редот на лицата со посебни права и одговорности кои се вработени во Банката.

Еден од членовите на Управниот одбор задолжително е член на Одборот за управување со ризици.

Членовите на Одборот за управување со ризици од своите редови избираат Претседател кој е одговорен за организација на работата на Одборот за управување со ризици, како и заменик Претседател. Членовите на Одборот за управување со ризици избираат и Записничар кој не е член на Одборот за управување со ризици.

Членовите на Одборот за управување со ризици, покрај условите за именување на лица со посебни права и одговорности, задолжително треба да имаат искуство во областа на финансиите или банкарството од најмалку три години.

Член 88

Одборот за управување со ризици ги врши следниве работи:

- 1) перманентно го следи и оценува степенот на ризичност на банката и го утврдува прифатливото ниво на изложеност на ризици со цел минимизирање на загубите од изложеност на банката на ризик;
- 2) воспоставува политики за управување со ризици и ја следи нивната примена;
- 3) ги следи прописите на Народната банка кои се однесуваат на управување со ризици и усогласеноста на банката со овие прописи;
- 4) врши оценка на системите на управување со ризиците во банката;
- 5) утврдува краткорочни и долгорочни стратегии за управување со одделните видови ризици на кои е изложена банката;
- 6) ги анализира извештаите за изложеноста на банката на ризик изработени од службите во банката кои вршат оценка на ризиците и предлага стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици;
- 7) ја следи ефикасноста на функционирањето на системите на внатрешна контрола во управувањето со ризици;
- 8) ги анализира ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на банката;
- 9) ги анализира ефектите од предложените стратегии за управување со ризици, како и предложените стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици;
- 10) оценка на усогласеноста на цените на производите и услугите што ги нуди банката со нивото на преземен ризик, во согласност со деловната политика и развојниот план на банката;
- 11) квартално го известува надзорниот одбор за промените во ризичните позиции на банката, промените во стратегијата за управување со ризици, ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на банката, како и преземените мерки и инструменти за заштита од ризиците и ефектите од истите и
- 12) одобрува изложеност спрема лице од над 10% до 20% од сопствените средства на банката;

Член 89

Одборот за управување со ризици се состанува најмалку еднаш неделно.

За одржување на седниците на Одборот за управување со ризици потребен е кворум од најмалку двајца членови.

Одборот за управување со ризиците донесува акти со мнозинство од членовите на Одборот, доколку се присутни сите членови.

Доколку седницата се одржува со присуство на двајца членови на Одборот, актите се донесуваат со едногласна одлука на присутните членови.

Членовите на Одборот за управување со ризици можат да учествуваат и одлучуваат на седница, организирана со користење на конференциска телефонска врска или со користење на друга аудио и визуелна комуникациска опрема, така што лицата кои учествуваат на така организираната седница можат да се слушаат односно да се гледаат и разговараат еден со друг.

За работата на Одборот за управување со ризици се води Записник кој се усвојува на првата наредна седница на Одборот.

Членовите на Одборот за управување со ризици можат да одлучуваат и без одржување на седница, ако сите членови на Одборот дадат писмена согласност на актот кој се донесува со своерачен потпис или со потпис испратен по факс или по електронски пат. За сите акти донесени со писмена согласност на членовите на Одборот се изготвува Записник.

Одборот за управување со ризици за својата работа доставува извештаи до Надзорниот одбор најмалку еднаш месечно.

Одборот за управување со ризици најмалку еднаш годишно врши оцена на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно и истата ја доставува до Надзорниот одбор.

Член 90

За својата работа Одборот за управување со ризици донесува Правилник.

ОДБОР ЗА РЕВИЗИЈА

Член 91

Одборот за ревизија се состои од 5 члена кои ги избира Надзорниот одбор на Банката, како што следи:

1. Член – претставник од Надзорен одбор
2. Член – претставник од Надзорен одбор
3. Член – претставник од Надзорен одбор
4. Член – независен член
5. Член – независен член

Мандатот на членовите на Одборот за ревизија трае 4 години.

Најмалку еден член на Одборот за ревизија мора да биде овластен ревизор.

Членовите на Одборот за ревизија од своите редови избираат Претседател кој е одговорен за организација на работата на Одборот за ревизија, како и заменик Претседател.

Членовите на Одборот за ревизија избираат и Записничар, кој не е член на Одборот за ревизија.

Член 92

Вработен во Друштвото за ревизија, не смее да биде член на Одборот за ревизија.

Член 93

За член на Одборот за ревизија на Банката можат да бидат избрани само физички лица кои се деловно способни, ги исполнуваат критериумите согласно Законот за банките и позитивните одлуки на НБРМ и треба да имаат познавање за:

- 1) работењето на Банката, нејзините производи и услуги;
- 2) ризиците на кои е изложена Банката;
- 3) системите за внатрешна контрола и политиките за управување со ризици на Банката и
- 4) сметководството и ревизијата.

Член 94

Одборот за ревизија воспоставува сметководствени процедури и ја контролира усогласеноста на овие процедури со законот и другите прописи.

Член 95

Одборот за ревизија ги врши следните работи:

1. ги разгледува финансиските извештаи на Банката и се грижи за точноста и транспарентноста на објавените финансиски информации за работењето на Банката во согласност со прописите за сметководство и меѓународните сметководствени стандарди,
2. ги разгледува и оценува системите на внатрешна контрола,
3. ја следи работата и ја оценува ефикасноста на Службата за внатрешна ревизија,
4. го следи процесот на ревизија на Банката и ја оценува работата на Друштвото за ревизија,
5. ги донесува сметководствените политики на Банката,
6. ја следи усогласеноста на работењето на Банката со прописите што се однесуваат на сметководствените стандарди и финансиските извештаи,
7. одржува состаноци со Управниот одбор, Службата за внатрешна ревизија и Друштвото за ревизија во врска со утврдени неусогласености со прописите и слабостите на работењето на Банката,
8. ги разгледува извештаите на Одборот за управување со ризици,
9. предлага назначување на Друштво за ревизија и раскинување на склучен договор со Друштво за ревизија,
10. најмалку еднаш во 3 месеци го известува Надзорниот одбор на Банката за својата работа и дава мислење по прашања поставени од страна на Надзорниот одбор
11. најмалку еднаш годишно врши оценка на сопствената работа од аспект на поединечните членови и колективно и истата ја доставува до Надзорниот одбор,
12. поднесува полугодишен и годишен извештај за својата работа до Надзорниот одбор

Член 96

Одборот за ревизија може да ангажира стручни лица за сметка на Банката, за да помогнат во целосно и ефикасно извршување на обврските на овој одбор.

Член 97

Одборот за ревизија се состанува најмалку еднаш на три месеци или почесто на барање на Надзорниот одбор.

Одборот за ревизија може да работи и да одлучува ако на седницата се присутни мнозинство од сите членови.

Одборот за ревизија актите ги донесува со мнозинство гласови од сите членови. Во случај на поделба на гласовите, гласот на Претседателот, а во негово отсуство на Заменикот претседател е одлучувачки.

Членовите на Одборот за ревизија можат да учествуваат и одлучуваат на седница, организирана со користење на конференциска телефонска врска или со користење на друга аудио и визуелна комуникациска опрема. со што сите учесници на седниците се слушаат, се гледаат и разговараат еден со друг, за што се изготвува Записник во рок од 3 дена од денот на одржувањето на седницата.

Членовите на Одборот за ревизија можат да одлучуваат и без одржување на седница, ако сите членови на Одборот дадат писмена согласност на актот кој се донесува со своерачен потпис или со потпис испратен по факс или по електронски пат.

За сите акти донесени со писмена согласност на членовите на Одборот се изготвува Записник.

Одборот за ревизија најмалку еднаш годишно за својата работа го известува Собранието на Банката.

Одборот за ревизија најмалку еднаш годишно врши оценка на своето работење од аспект на секој поединечен член како и групно.

Член 98

За својата работа Одборот за ревизија донесува Правилник.

УПРАВЕН ОДБОР НА БАНКАТА

Член 99

Банката е управувана и застапувана од Управниот одбор.

Член 100

Управниот одбор на Банката се состои од 2 члена именувани од страна на Надзорниот одбор.

Со одлука за именување на Управниот одбор на Банката се определува Претседател на Управен одбор и Член на Управен одбор.

Со Правилник на Управниот одбор се врши поделба на надлежностите меѓу членовите на Управниот одбор на Банката по одделни сегменти на работењето на Банката и тоа:

- **Под директна надлежност на двајцата членови на Управниот одбор се :**
  - Лице одговорно за сигурноста на информативниот систем на Банката,
  - Лице одговорно за контрола на усогласеноста на работењето на банката со прописите,
  - Оддел за спречување на перење пари и финансирање на тероризам
  - Организациона единица за информатичка технологија
  - Организациона единица за сметководство и известување
  - Организациона единица за правни работи
  - Организациона единица за човечки ресурси и администрација
  - Секретаријат на Банката

- **Претседателот на Управниот одбор** е надлежен за организациона единица поврзана со бизнис и физички лица (бек офис на физички лица, картично, експозитури и маркетинг), организациона единица за корпоративни клиенти (анализа и бек офис со правни лица)

- **Членот на Управниот одбор** е надлежен за организационата единица поврзани со оперативни работи (средства и ликвидност и тргување, платен промет во земјата, платен промет во странство, бек офис), организациона единица за управување со ризиците (нефункционални побарувања и менаџирање на превземени имоти)

Член 101

За член на Управниот одбор на Банката можат да бидат избрани само физички лица кои се деловно способни, ги исполнуваат критериумите согласно Законот за банките и позитивните одлуки на НБРМ и треба да поседуваат:

1. универзитетско образование,
2. најмалку шест години успешно работно искуство од областа на финансиите или банкарството или три години работно искуство како лице со посебни права и одговорности во Банка,
3. познавање на прописите поврзани за банкарското работење,
4. стручни знаења и искуство потребни за независно управување на Банката, а особено за разбирање на активностите што ги врши Банката и материјалните ризици на кои е изложена, во согласност со правилата за корпоративно управување согласно Законот за банките,
5. други услови пропишани со Законот за банки.

Член 102

Доколку бројот на членовите на Управниот одбор на Банката се намали под пропишаниот со Законот за банките, Надзорниот одбор од своите редови именува вршител или вршители на должноста член на Управен одбор. Вршителите на должност член на Управен одбор се предмет на упис во трговскиот регистар.

Членот од Надзорниот одбор кој е именуван за вршител на должност член на Управен одбор во периодот на извршување на оваа должност не може да учествува во донесувањето на одлуките што се во надлежност на Надзорниот одбор.

Член 103

Членовите на Управен одбор мора да се во постојан работен однос во Банката и барем еден од членовите мора да го познава македонскиот јазик и неговото кирилско писмо и да има постојано живеалиште во Република Македонија.

Надзорниот одбор ги назначува членовите на Управниот одбор на Банката за мандатен период од **најмногу** 4 години со право на повторно именување.

Назначувањето на членови на Управниот одбор на Банката е предмет на претходна согласност од страна на НБРМ.

Член 104

Лицата што се именувани за членови на Управниот одбор на Банката склучуваат менаџерски договор, кој го одобрува Надзорниот одбор, а го потпишува Претседателот на Надзорниот одбор.

Член 105

Управниот одбор работи и одлучува на седници што се одржуваат по потреба, но најмалку еднаш месечно и со носење на одлуки помеѓу седниците.

Управниот одбор на Банката може да донесува одлуки доколку на седницата присуствуваат двата члена. Одлуките се донесуваат со консензус.

Управниот одбор ги донесува следниве одлуки:

1. Одлуки поврзани со организацијата и работењето на Банката
2. Одлуки поврзани со воведување на нови производи
3. Одлуки за започнување или прекин на работен однос
4. Одлуки кои се проследуваат до Надзорен одбор
5. Одлуки за награди и казни
6. Усвојување на правилници, процедури и политики
7. Разгледување и усвојување на извештаи од работењето

8. Одлуки со кои се менуваат Тарифникот и каматната политика на Банката
9. Останати Одлуки од редовното работење на Банката

Управниот одбор на Банката ги врши следниве работи:

1. управува со Банката,
2. ја застапува Банката,
3. свикнува Собрание,
4. ги извршува одлуките на Собранието и на Надзорниот одбор, односно се грижи за нивното спроведување,
5. покренува иницијатива и дава предлози за унапредување на работењето на Банката,
6. ги именува и разрешува работниците во Банката со посебни права и одговорности и со посебен договор ги уредува правата и обврските од работниот однос,
7. изготвува деловна политика и развоен план на Банката,
8. изготвува финансиски план на Банката,
9. изготвува политика за сигурност на информативниот систем на Банката,
10. изготвува годишен извештај за работењето на Банката и го доставува до Надзорниот одбор,
11. изготвува етички кодекс на Банката.
12. изготвува Записник во рок од 3 дена од денот на одржаната седница

Член 105 - а

Членовите на Управниот одбор можат да учествуваат и одлучуваат и на седница, организирана со користење на конференциска телефонска врска или со користење на друга аудио и визуелна комуникациска опрема, така што лицата кои учествуваат на така организираната седница можат да се слушаат односно да се гледаат и разговараат еден со друг.

За седницата одржана на начин утврден во став 1 на овој член, Претседателот на Управниот одбор составува Записник во кој се запишува учеството на членовите на Управниот одбор, а Записникот го потпишуваат членовите што учествувале на седницата.

Членовите на Управниот Одбор можат да одлучуваат и без одржување на седница, ако дадат писмена согласност на актот кој се донесува со своерачен потпис или со потпис испратен по факс или по електронски пат. За сите акти донесени со писмена согласност на членовите на Одборот се изготвува Записник.

Член 106

Членовите на Управниот одбор можат да одлучат дел од нивните надлежности да ги пренесат на работниците со посебни права и одговорности и на други работници во Банката, освен работите кои со Законот за банките се утврдени во нивна исклучива надлежност.

Работниците од став 1 на овој член, за својата работа му поднесуваат извештај на Управниот одбор на Банката.

Член 107

Управниот одбор на Банката е одговорен за:

1. обезбедување услови за работење на Банката во согласност со прописите,
2. управување и следење со ризиците на кои е изложена Банката во работењето,
3. постигнување и одржување на адекватно ниво на сопствени средства,
4. функционирање на системот на внатрешна контрола во сите области на работењето на Банката,
5. непречено работење на Службата за внатрешна ревизија, односно осигурува дека Службата за внатрешна ревизија има пристап до документацијата и до вработените во Банката со цел за непречено спроведување на нејзините активности,
6. непречено работење на Лицето, односно Службата за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите, односно осигурува дека Лицето, односно Службата има пристап до документацијата и до вработените во Банката со цел за непречено спроведување на овластувањата,
7. донесување и спроведување политика за начинот на избор, следење на работењето и на разрешување на лица со посебни права и одговорности, освен за членовите на надзорниот одбор, одборот за управување со ризици, одборот за ревизија и управниот одбор;
8. водењето на трговските и други книги и деловната документација на Банката, изработка на финансиски и други извештаи во согласност со прописите за сметководство и сметководствените стандарди,
9. навремено и точно финансиско известување,
10. редовност и точност на извештаите што се доставуваат до НБРМ во согласност со закон и прописите донесени врз основа на закон,
11. спроведување на мерките изречени од страна на Гувернерот спрема Банката.

Член 108

Управниот одбор на Банката е одговорен за својата работа на Надзорниот одбор на Банката.

Управниот одбор го известува Надзорниот одбор за своето работење најмалку еднаш месечно.

Член 109

Управниот одбор е должен веднаш да го извести Надзорниот одбор за:

- 1) влошена ликвидност или солвентност на Банката;
- 2) постоење основ за укинување на дозволата за основање и работење или за забрана за извршување на одредена финансиска активност, согласно со закон;
- 3) намалување на сопствените средства под пропишаното ниво во согласност со овој закон;
- 4) наодите на супервизијата и надзорот на НБРМ и
- 5) наодите на Управата за јавни приходи и други контролни органи.

За случаите од точки 1, 2 и 3 на овој член Надзорниот одбор на Банката е должен веднаш да ја извести НБРМ.

За наодот од точка 5 на овој член Надзорниот одбор на Банката е должен веднаш да ја извести НБРМ, доколку наодите имаат значително влијание врз финансиската состојба на Банката.

Член на Управен одбор е должен веднаш да го извести Надзорниот одбор ако тој или со него поврзани лица стекнат контрола во друго правно лице.

Член 109 – а

Надзорниот одбор донесува Правилник за работа на Управниот одбор со кој се врши поделба на надлежностите меѓу членовите на Управниот одбор, како и регулирање на свикнувањето на состаноците, начинот на работење и одлучување и други прашања за работењето на Управниот одбор.

КРЕДИТЕН ОДБОР

Член 109 -б

Банката формира Кредитни одбори како органи на Банката и тоа :

- Кредитен одбор за правни лица - се состои од 5 члена, како што следи:
1. Претседател на Управен одбор
  2. Член на Управен одбор
  3. Раководител на Сектор за корпоративни клиенти и СМЕ
  4. Раководител на Сектор за управување со ризици
  5. Раководител на Одделение за правни работи

➤ Кредитен одбор за физички лица - се состои од 5 члена, како што следи:

1. Претседател на Управен одбор
2. Член на Управен одбор
3. Раководител на Сектор за развој на бизнис и физички лица
4. Раководител на Сектор за управување со ризици
5. Раководител на Одделение за правни работи

Управниот одбор ги именува и разрешува членовите на Кредитните одбори, со мандат од 2 години.

Претседателот на Управниот одбор по функција е Претседател на Кредитните одбори.

Член 109 - в

Кредитните одбори по прашањата од својата надлежност расправаат и донесуваат одлуки на седници. Седниците можат да бидат редовни и вонредни, кои се одржуваат по потреба, а најмалку еднаш месечно.

За одржување на седниците (редовни или вонредни) и за полноважно работење и решавање на Кредитниот одбор, потребно е присуство на најмалку три члена на Кредитниот одбор (кворум), вклучувајќи го и Претседателот на КО, односно во негово отсуство, неговиот Заменик.

Одлуките на Кредитните одбори се донесуваат едногласно.

Членовите на Кредитните одбори можат да учествуваат и одлучуваат на седница, организирана со користење на конференциска телефонска врска или со користење на друга аудио и визуелна комуникациска опрема, така што лицата кои учествуваат на така организираниот седница можат да се слушаат односно да се гледаат и разговараат еден со друг.

За работата на Кредитниот одбор и донесените одлуки се води Записник, кој се изработува во рок од 3 (три) дена од одржување на седницата.

Член 109 - г

Поблиски одредби за работата на Кредитните одбори се утврдуваат со Правилник за работа на Кредитните одбори.

ОДБОР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЛИКВИДНОСЕН РИЗИК

Член 109 - д

Банката формира Одбор за управување со ликвидносен ризик како орган на Банката.

Одборот за управување со ликвидносен ризик се состои од 5 члена, како што следи:

1. Претседател на Управниот одбор
2. Раководител на Одделението за средства, ликвидност и тргување
3. Раководител на Секторот за оперативни работи
4. Раководител на Секторот за развој на бизнис и физички лица
5. Раководител на Секторот за корпоративни клиенти и СМЕ

Управниот одбор ги именува и разрешува членовите на Одборот за управување со ликвидносен ризик, со мандат од 2 години.

Најмалку еден од членовите на Управниот одбор задолжително е член на Одборот за управување со ликвидносен ризик.

Одборот за управување со ликвидносен ризик, по прашањата од својата надлежност расправа и донесува акти на седници. Редовните седници се одржуваат еднаш месечно, а доколку има потреба се одржуваат и вонредни седници.

Одборот за управување со ликвидносен ризик може да работи и да одлучува ако на седницата се присутни мнозинство од сите членови.

Одборот за управување со ликвидносен ризик актите ги донесува со мнозинство гласови од сите членови.

Во случај на поделба на гласовите, гласот на Претседателот, а во негово отсуство на Заменикот претседател е одлучувачки.

Членовите на Одборот за управување со ликвидносен ризик можат да учествуваат и одлучуваат на седница, организирана со користење на конференциска телефонска врска или со користење на друга аудио и визуелна комуникациска опрема. со што сите учесници на седниците се слушаат, се гледаат и разговараат еден со друг, за што се изготвува Записник во рок од 3 дена од денот на одржувањето на седницата.

Членовите на Одборот за управување со ликвидносен ризик можат да одлучуваат и без одржување на седница, ако сите членови на Одборот дадат писмена согласност на актот кој се донесува со своерачен потпис или со потпис испратен по факс или по електронски пат.

За сите акти донесени со писмена согласност на членовите на Одборот се изготвува Записник.

Член 109 - е

Одборот за управување со ликвидносен ризик му помага на Управниот одбор на Банката при формулирање на стратегијата, изработка и примена на политиката за управување со ликвидноста при што:

- Најмалку еднаш месечно му поднесува извештај на УО на Банката за тековното работење до 10-ти во месецот кој следува,
- Му поднесува на УО на Банката месечна анализа за ликвидноста на Банката до 10-ти во месецот кој следува,
- На УО на Банката му препорачува мерки за управување со ликвидносниот ризик на Банката,
- Ги модифицира и дополнува принципите за управување со ликвидносниот ризик;
- Создава систем за оценка на можните последици при вонредни услови, како и планови за работа на Банката при вонредни услови со јасна распределба на должностите и одговорноста на клучните раководни лица;
- Воспоставува и спроведува соодветни процедури за управување со ликвидносниот ризик;
- Воспоставува и одржува ефикасност на системот за мерење, следење, контрола и известување за ликвидносниот ризик по оделни валути кои имаат значајно влијание врз целокупната ликвидност на Банката и следење на рочната структура на активата и пасивата во денари и во девизи;
- Обезбедува услови за следење на политиката за управување на ликвидносниот ризик;
- Воспоставува адекватен систем за известување на Надзорниот одбор и Одборот за управување со ризици во врска со евентуалните надминувања на пропишаните лимити на изложеност на ликвидносен ризик ;
- Дефинира финансиски инструменти за управување со ликвидносен ризик;
- Воспоставува процедури за утврдување и следење на стабилноста на депозитите;
- Воспоставува процедури за оценка на влијанието на нови производи врз изложеноста на ликвидносен ризик;
- Следи потенцијални обврски и изложеност по основ на вонбилансното работење на Банката.
- Го известува Одборот за управување со ризиците

Член 109 – е

Поблиски одредби за работата на Одборот за управување со ликвидносен ризик се утврдуваат со Правилник за работа на Одборот за управување со ликвидносен ризик.

СЛУЖБА ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА НА БАНКАТА

Член 110

Надзорниот одбор на Банката е должен да организира Служба за внатрешна ревизија, која е независен организационен дел на Банката.

Организационата поставеност, правата, одговорностите и односите со другите организациони делови во банката, како и одговорноста и условите за назначување на Раководителот на Службата за внатрешна ревизија ги уредува Надзорниот одбор.

Член 111

Лицата во Службата за внатрешна ревизија се вработени во Банката и ја извршуваат исклучиво функцијата на Службата.

Најмалку еден од нив е овластен ревизор.

Член 112

Службата за внатрешна ревизија врши постојана и целосна ревизија на законитоста, правилноста и ажурноста на работењето на Банката преку:

- 1) оцена на адекватноста и ефикасноста на системите на внатрешна контрола;
- 2) оцена на спроведувањето на политиките за управување со ризиците;
- 3) оцена на поставеноста на информативниот систем;
- 4) оцена на точноста и веродостојноста на трговските книги и финансиските извештаи;
- 5) проверка на точноста, веродостојноста и навременоста во известувањето согласно со прописите;
- 6) следење на почитувањето на прописите, етичкиот кодекс, политиките и процедурите;
- 7) оцена на системите за спречување на перење пари и
- 8) оцена на услугите што банката ги добива од друштвата за помошни услуги на банката.

Службата за внатрешна ревизија ги спроведува своите активности во согласност со принципите и стандардите за внатрешна ревизија, етичкиот кодекс на Банката и политиката и процедурите за работење на Службата.

Член 113

Службата за внатрешна ревизија изготвува годишен план за работа на Службата, што го одобрува Надзорниот одбор.

Член 114

Службата за внатрешна ревизија е должна за своето работење да изработи полугодишен и годишен извештај и да ги достави до Надзорниот одбор, Управниот одбор и Одборот за ревизија на Банката.

Член 115

Поблиските одредби за работата, организацијата и други прашања на Службата за внатрешна ревизија се утврдуваат со акт што го донесува Надзорниот одбор на Банката.

Член 116

Службата за внатрешна ревизија е должна веднаш да ги извести Надзорниот одбор и Управниот одбор, доколку во текот на контролата утврди:

- 1) непочитување на стандардите за управување со ризиците поради што постои можност за нарушување на ликвидноста или солвентноста на Банката и
- 2) дека Управниот одбор не ги почитува прописите, општите акти и интерните процедури на Банката.

ЛИЦЕ ОДГОВОРНО ЗА КОНТРОЛА НА УСОГЛАСЕНОСТА НА РАБОТЕЊЕТО НА БАНКАТА СО ПРОПИСИТЕ

Член 116 – а

Управниот одбор на Банката именува Лице за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите.

Лицето за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите, за својата работа поднесува месечен извештај до Управниот одбор и полугодишен извештај до Надзорниот одбор на Банката.

Со посебен акт поблиску ќе се уреди организацијата и извршувањето на работите поврзани со контролата на усогласеноста на работењето на Банката со прописите.

Член 116 – б

Следењето на усогласеноста на работењето на Банката со прописите подразбира идентификација и следење на ризиците од неусогласеноста на работењето на Банката со прописите, особено ризикот од изречени мерки од страна на Народната банка, од финансиски загуби и репутациски ризик.

Лицето ги извршува единствено работите од став 1 на овој член и е самостојно во извршувањето на работите од негова надлежност.

ЛИЦЕ ОДГОВОРНО ЗА СИГУРНОСТА НА ИНФОРМАТИВНИОТ СИСТЕМ НА БАНКАТА

Член 116 – в

Управниот одбор на Банката именува Лице одговорно за сигурноста на информативниот систем на Банката.

Лицето одговорно за сигурноста на информативниот систем на Банката управува со сигурноста на информативниот систем на Банката и ги координира политиките за сигурност на информативниот систем и процесите поврзани со различните технолошки платформи и работни задачи.

Со посебен акт поблиску ќе се уреди организацијата и извршувањето на работите поврзани со Лицето одговорно за сигурноста на информативниот систем на Банката.

ДРУГИ ОРГАНИ НА БАНКАТА

Член 116 – г

Управниот одбор за одделни прашања од делокругот на работењето на Банката може да формира: комисији, работни групи и други органи составени од работниците на Банката.

Управниот одбор со Одлука го утврдува бројот, составот и надлежностите на стручните органи.

Член 116 – д

Надзорниот одбор за одделни прашања од делокругот на работењето на Банката може да формира стручни органи.

Надзорниот одбор со Одлука го утврдува бројот, составот и надлежностите на стручните органи.

СУДИР НА ИНТЕРЕСИ

Член 117

Лицата со посебни права и одговорности се должни редовно, на секои 6 месеци, да дадат писмена изјава за постоење или непостоење судир на нивниот личен интерес со интересот на Банката.

Писмената изјава се поднесува до Надзорниот одбор и до Управниот одбор на Банката и во неа се наведува основот од кој произлегува судирот меѓу личниот и интересот на Банката.

ЛИЦА СО ПОСЕБНИ ПРАВА И ОДГОВОРНОСТИ

Член 118

Лице со посебни права и одговорности е физичко лице кое е член на Надзорниот одбор, член на Управниот одбор, вработен во Службата за внатрешна ревизија, член на Одборот за ревизија, член на Одборот за управување со ризици, Лицето одговорно за сигурноста на информативниот систем на Банката, Лицето одговорно за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите и Раководителите на Секторите во Банката.

Лицата со посебни права и одговорности, правата од работниот однос ги остваруваат според менаџерски договор за уредување на односите, склучен помеѓу Управниот одбор и лицето со посебни права и одговорности.

Управниот одбор со Одлука ги именува и разрешува како лица со посебни права и одговорности Лицето одговорно за сигурноста на информативниот систем на Банката, Лицето одговорно за контрола на усогласеноста на работењето на Банката со прописите и Раководителите на Секторите во Банката, со мандат на неопределено време.

Управниот одбор ги утврдува правата и одговорностите на лицата со посебни права и одговорности кои ги именува.

Лицата со посебни права и одговорности ги извршуваат работите за кои се овластени со општите акти и работите кои Управниот одбор ќе им ги пренесе на извршување (на лицата кои тој ги именува) додека Раководителите на Секторите ја организираат, координираат и раководат работата од нивна надлежност.

Лице со посебни права и одговорности, покрај условите пропишани во Законот за банките, треба да имаат високо образование и познавање на прописите од банкарството и/или

финансиите, да ги познаваат правилата за добро корпоративно управување и да имаат соодветно искуство со што се обезбедува сигурно и стабилно управување со Банката.

Член 119

Доколку лицата со посебни права и одговорности утврдат дека одлуката на органите на Банката е спротивна на закон или на друг пропис донесен врз основа на закон или дека според својата содржина е таква што може да ја загрози ликвидноста на Банката и нејзината стабилност и сигурност, се должни за ова писмено да го известат Надзорниот одбор и НБРМ.

Член 119 - а

Лицата со посебни права и одговорности за својата работа одговараат на Управниот одбор на банката, односно на Надзорниот одбор.

Лицата со посебни права и одговорности се должни да работат единствено во интерес на Банката и нејзините депоненти и да постапуваат со внимание на уреден и совесен трговец.

VII. СМЕТКОВОДСТВО, РЕВИЗИЈА И ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОДРЕДБИ

Извештаи

Член 120

Банката е должна да доставува извештаи и податоци до НБРМ, согласно законските прописи.

Сметководство

Член 121

Банката е должна да ги води своите трговски книги уредно и ажурно.

Трговските книги и финансиските извештаи се составуваат во согласност со прописите за сметководство и сметководствените стандарди, освен ако со Законот за банки поинаку не е определено.

Банката е должна да го организира своето работење и да ги води трговските книги, како и деловната и сметководствената документација на начин кој ќе овозможи потврдување дека Банката во секој момент работи во согласност со одредбите од Законот за банките.

Банката е должна да ги класифицира податоците во нејзините трговски книги согласно со сметковниот план.

Член 122

Во изработката на финансиските извештаи од овој член, Банката треба да ја користи форма согласно законските прописи.

Член 123

Банката составува годишна сметка, финансиски извештај и консолидиран финансиски извештај.

Банката е должна до НБРМ да доставува неревидиран полугодишен и годишен финансиски извештај во рок од 30 дена по истекот на периодот за кој се однесува.

Банката е должна до НБРМ да доставува месечен извештај за состојбата и прометот на сите сметки од сметковниот план за банките.

Ревизија

Член 124

Годишните финансиски извештаи и трговските книги на Банката ги проверува и оценува Друштвото за ревизија и изготвува извештај за извршената ревизија.

Банката е должна да определи Друштво за ревизија за што ја известува НБРМ во рок од 15 дена од денот кога го определила.

Член 125

Содржината на ревизијата на работењето и на годишните финансиски извештаи на банката подетално ги пропишува Советот на НБРМ, во согласност со меѓународните стандарди.

Информирање

Член 126

Со посебен општ акт се утврдуваат формите и содржината на пристапот кон информациите, како и други прашања од информирањето, кој акт го донесува Надзорниот одбор во согласност со законот.

Спречување на перење на пари и финансирање на тероризам

Член 127

Банката е должна да постапува согласно прописите за спречување на перење на пари и финансирање на тероризам.

Стечајна постапка

Член 128

Во случај на стечајна постапка се применуваат одредбите од Законот за банките и Законот за стечај.

Ликвидациона постапка

Член 129

Ликвидациона постапка во Банката се спроведува кога:

- 1) акционерите ќе донесат одлука за престанување со работење на банката, а не постојат услови за стечај и
- 2) НБРМ ќе ја одземе дозволата за основање и работење на Банката, а не постојат услови за стечај.

Траење и престанок на Банката

Член 130

Банката е основана на неопределено време.

Банката може да престане со работа:

- со Одлука на Собранието на Банката, донесена со мнозинство на гласови кое не може да изнесува под 3/4 од вкупниот број на акции со право на глас претставени во Собранието, и не се определени други услови за донесување на одлуката,
- со правосилна одлука на судот, со која е утврдено ништавност на Банката и на уписот,
- со присоединување, со спојување или со поделба на Банката со раздвојување со основање и со раздвојување со преземање ,
- со укинување на дозволата за основање и работа од страна на НБРМ,
- со стечај,
- со ликвидација,
- и во други случаи утврдени со закон.

Статусни промени

Член 131

Банката може да изврши статусни промени согласно законските одредби на Република Македонија.

Одлуката за статусни промени се донесува со 3/4 мнозинство од вкупниот број на акции со право на глас.

За добивање дозвола за статусни промени на банка, Банката е должна да поднесе барање до НБРМ.

VIII. БАНКАРСКА И ДЕЛОВНА ТАЈНА

Член 132

Документите, податоците и информациите кои се стекнати при вршењето на банкарски и други финансиски активности за поединечни лица и трансакциите со поединечните лица, како и за депозитите на поединечни лица претставуваат банкарска тајна која Банката е должна да ја заштити и чува.

Податоците од став 1 на овој член можат да се соопштат само врз основа на одредбите од Законот за банките (член 112).

Член 133

Лицата со посебни права и одговорности, акционерите и вработени во Банката, како и лицата кои преку давање услуги на Банката имаат пристап до документите, податоците и информациите кои се обврзани да ги чуваат, можат да ги користат само за целите за кои се добиени и не смеат да ги откријат на трети лица.

Член 134

Работниците кои се вработуваат во Банката се должни со Договорот за вработување да ја преземаат обврската за чување на банкарската и деловната тајна во смисла на Законот за банките и овој Статут.

Обврската од став 1 на овој член се однесува и по престанокот на работниот однос.

IX. ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ И ИЗМЕНУВАЊЕ НА СТАТУТОТ И НА ДРУГИТЕ ОПШТИ АКТИ НА БАНКАТА

Член 135

Статутот се усвојува, изменува и дополнува со одлука за усвојување или за измени и дополнувања на Статутот донесена од страна на Собранието на акционери.

Член 136

Постапка за измена и дополнување на Статутот можат да покренат Управниот одбор, односно Надзорниот одбор на Банката како и акционерите кои имаат најмалку една десетина од вкупниот број на акции со право на глас.

Иницијативата во форма на амандмани се доставува до Управниот одбор.

Член 137

Статутот се усвојува, изменува и дополнува со Одлука на Собранието на Банката, која се донесува со мнозинство од 3/4 од вкупниот број гласови што ги даваат акциите со право на глас во Собранието.

Член 138

Предлог на одлуката за измена на Статутот во којшто се наведени предложените измени, без разлика на тоа кој ја дал иницијативата, ја утврдува Управниот одбор или Надзорниот одбор.

Утврдениот предлог на одлука за измена на Статутот мора да биде образложен.

Член 139

Собранието со одлуката за измена на Статутот го овластува Управниот одбор односно Надзорниот одбор да изготви пречистен текст на Статутот.

Член 140

Измената на Статутот влегува во сила со денот на донесување на одлуката за измена на статутот, освен ако со истата не е определен друг датум на влегување во сила.

Член 141

Предлогот на измените и дополненијата на Статутот се доставува до НБРМ за претходна согласност.

Член 142

Изменувањата и дополнувањата на општите акти на Банката го вршат органите што ги донеле овие акти, на ист начин и постапка како што се донесени.

Член 143

Поединечните акти на Банката, во согласност со нивните овластувања утврдени со закон, овој Статут и другите акти на Банката, ги донесуваат соодветните органи и лицата со посебни права и одговорност.

Поединечните акти мораат да бидат во согласност со законот и овој Статут и другите општи акти на Банката.

Член 144

Надзорниот одбор може да запре од извршување поединечен акт донесен од страна на орган или лице со посебни права и одговорности спротивно на законските прописи и општите акти на Банката.

X. ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТИ И РАСПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ДОБИВКАТА

Член 145

Собранието одлучува за распоредување на добивката и за покривање на загубата.

Член 146

Банката има задолжителна општа резерва како општ резервен фонд кој е формиран по пат на зафаќање од нето добивката.

Оваа резерва се пресметува и се издвојува како процент определен во статутот и не може да биде помал од 15% од добивката, се додека резервите на банката не достигнат износ којшто е еднаков на една петтина од основната главнина. Ако така создадената резерва се намали, мора да се дополни на ист начин.

Член 147

Додека општата резерва не го надмине со закон, односно со овој Статут определениот најмал износ, може да се употребува само за покривање на загубите.

Кога општата резерва ќе го надмине најмалиот износ и по покривање на сите загуби, со одлука на Собранието, вишокот може да се употреби за дополнување на дивидендата, ако таа за деловната година не го достигнала најмалиот износ пропишан со овој Статут и нормативните одредби на Законот за банките.

Член 148

По одобрувањето на годишната сметка и на финансиските извештаи и утврдувањето на постоењето добивка за распределба, Собранието, го определуваат делот којшто им се доделува на акционерите во форма на дивиденда, односно според родот и класата на акциите.

Член 149

Управниот одбор може да исплати аванс на дивиденда во износ којшто не ја надминува вкупно остварената добивка искажана со годишната сметка и со финансиските извештаи, зголемена за пренесената нераспределена добивка од претходните години или со резервите кои можат да се распределуваат, односно кои ги надминуваат законските резерви и резервите определени со овој Статутот и ако се покриени загубите од претходните години, ако тие од кои било причини не биле покриени со последната одобрена годишна сметка и со финансиските извештаи.

XI. СОГЛАСНОСТИ И ИЗВЕСТУВАЊА

Член 150

Банката е должна да поднесе барање и да добие претходна согласност од Гувернерот за:

- 1) измена и/или дополнување на Статутот на Банката,
- 2) отпочнување со вршење на активностите од членот 7 став (1) точки 5, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 18 и 23 на Законот за банките,
- 3) именување на членови на Надзорен одбор,
- 4) именување на членови на Управен одбор,
- 5) основање на подружница, филијала или претставништво на Банката во странство или стекнување на капитални делови во Банката,
- 6) основање или стекнување на капитални делови кои изнесуваат над 10% од сопствените средства на Банката, директно или индиректно, во небанкарска финансиска институција или во нефинансиска институција,
- 7) отворање претставништво на странска Банка,
- 8) промена на името и седиштето на Банката и
- 9) престанување со работење на Банката во случај од членот 168 став (1) точка 1 на Законот за банките.

Член 151

Банката е должна да ја извести НБРМ за:

- 1) зголемување на почетниот капитал на Банката, односно за нова емисија на акции,
- 2) промена на сопственичката структура на акциите,
- 3) голема изложеност дефинирана во членот 72 став (1) на Законот за банките,
- 4) основање и укинување на делови на Банката во земјата,
- 5) укинување на подружница, филијала или претставништво на Банката во странство,

- 6) промена на лице со посебни права и одговорности, освен за промена на член на Надзорен одбор и Управен одбор,
- 7) влошена финансиска состојба на акционерите со квалификувано учество, доколку Банката на кој било начин дошла до таква информација,
- 8) стекнување капитални делови кои изнесуваат помалку од 10% од сопствените средства на Банката, директно или индиректно, во небанкарска финансиска институција или во нефинансиска институција
- 9) именување на Вршител на должноста член на Управен одбор на Банката од редот на членовите на Надзорен одбор на банката и
- 10) авансна исплата на дивиденда.

За дејствата од ставот (1) точки 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9 и 10 на овој член Банката е должна да ја известува НБРМ во рок од пет дена од денот на донесувањето на одлуката за преземање на дејствието, односно од добиеното сознание.

За промените од ставот (1) точки 2 и 3 на овој член Банката е должна до НБРМ да доставува месечни извештаи и тоа најдоцна десеттиот ден во тековниот за претходниот месец.

Член 152

Банката е должна да доставува до НБРМ тримесечни извештаи за состојбата на сите големи изложености.

XII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 153

Толкување на одредбите на овој Статут дава Собранието на Банката.

Член 154

За се што не е предвидено со овој Статут ќе подлежи на одредбите од законите и регулативата на НБРМ.

Член 155

Со денот на влегувањето во сила на овој Статут, престанува да важи Статутот на ИНТЕРНАЦИОНАЛНА ПРИВАТНА БАНКА АД Скопје, заведен под број 02-2140/6 и донесен на седницата на Собранието одржана на ден 20.12.2005 година.

Член 156

Овој Статут влегува во сила со денот на уписот во трговскиот регистар.

**ПРЕТСЕДАВАЧ
НА СОБРАНИЕТО**